

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A magyar élelmiszerlánc bemutatása
A háztáji élelmiszer-előállítás és forgalmazás
szabályozása Magyarországon

Dr. Kardeván Endre
élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős államtitkár
országos főállatorvos

Kaposvár, 2010. szeptember 25.

Téma:

A Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszerlánc-felügyeletért és Agrárigazgatásért felelős Államtitkársága

A Mezőgazdasági és Szakigazgatási Hivatal szervezeti felépítése

A másodlagos élelmiszervizsgálat

3/2010. (VII. 5.) VM rendelet

az élelmiszer-előállítással és -forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomonkövethetőségről

A kistermelői rendelet módosítása

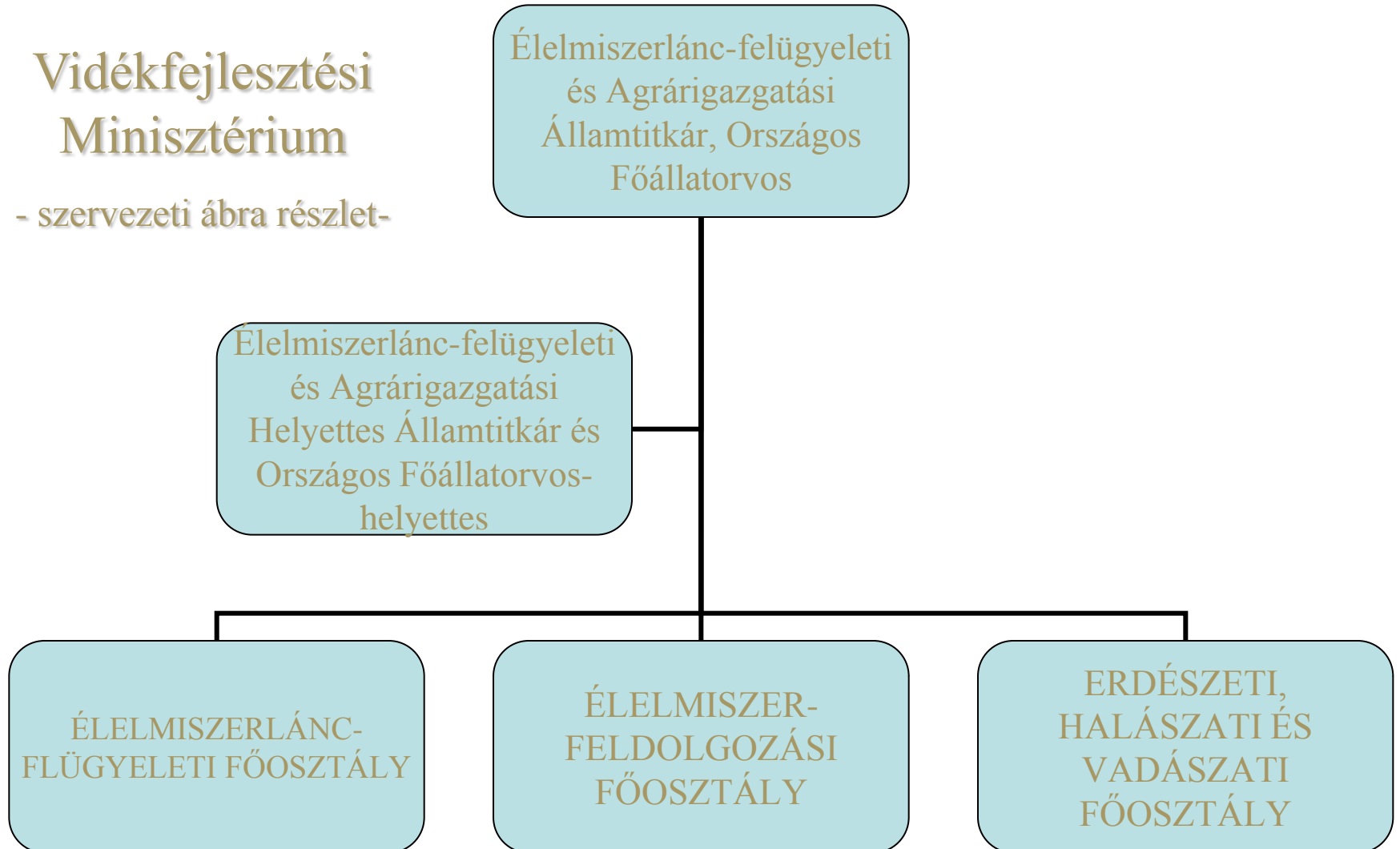
4/2010. (VII. 5.) VM rendelet

a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet és az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet módosításáról

Vidékfejlesztési Minisztérium

- szervezeti ábra részlet-

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

MgSzH Központ

ELNÖK

ELNÖKI
TITKÁRSÁG

BELSŐ ELLENŐRZÉSI
ÖNÁLLÓ OSZTÁLY

JOGI ÉS
HUMÁNPOLITIKAI
IGAZGATÓSÁG

RENDSZERSZERVEZÉSI
ÉS FELÜGYELETI
IGAZGATÓSÁG

INFORMATIKAI
IGAZGATÓSÁG

NEM FÜGGETLENÍTETT
ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI
ÉS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI
ELNÖKHELYETTES

NEM FÜGGETLENÍTETT
GAZDASÁGI
ELNÖKHELYETTES

NEM FÜGGETLENÍTETT
NÖVÉNY-, TALAJ- ÉS
ERDŐVÉDELMI
ELNÖKHELYETTES

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS ÁLLATVÉDELMI
IGAZGATÓSÁG

ÉLELMISZER- ÉS
TAKARMÁNYBIZTON-
SÁGI IGAZGATÓSÁG

AGRÁRPIAC-
ELLENŐRZÉSI
ÖNÁLLÓ OSZTÁLY

VAGYONGAZDÁLKO-
DÁSI ÉS ÜZEMELTE-TÉSI
IGAZGATÓSÁG

NÖVÉNYTERMESZTÉSI
ÉS KERTÉSZETI
IGAZGATÓSÁG

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
IGAZGATÓSÁG

ÁLLATTENYÉSZTÉSI
IGAZGATÓSÁG

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI
DIAGNOSZTIKAI
IGAZGATÓSÁG

KÖLTSÉGVETÉSI
IGAZGATÓSÁG

NÖVÉNY-, TALAJ- ÉS
AGRÁRKÖRNYEZET-
VÉDELMI
IGAZGATÓSÁG

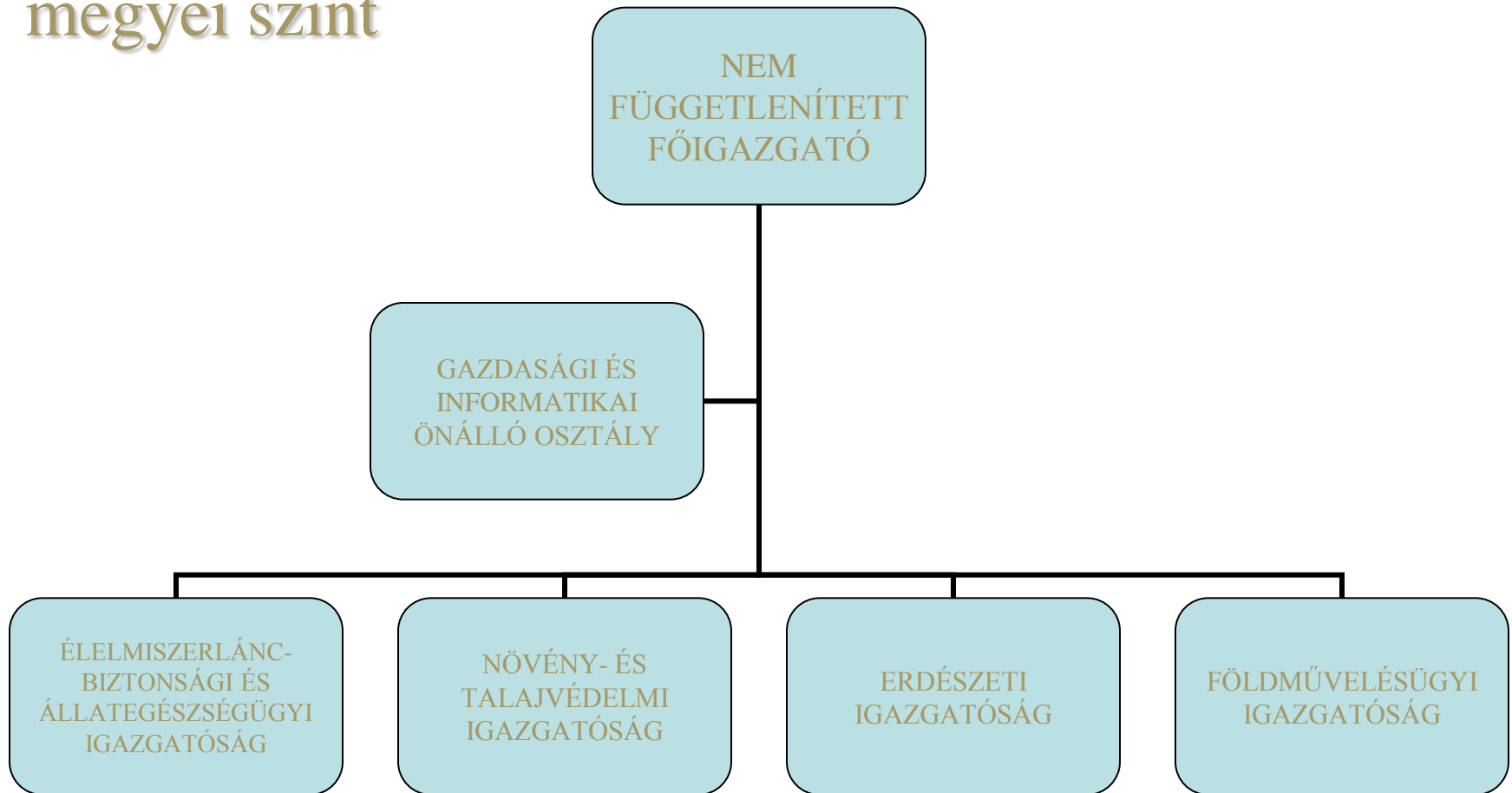
ERDÉSZETI
IGAZGATÓSÁG

BORÁSZATI
IGAZGATÓSÁG

ÁLLATGYÓGYÁSZATI
TERMÉKVIZSGÁLÓ
IGAZGATÓSÁG

MgSzH megyei szint

Alapvető fontosságú, hogy a fogyasztóhoz csak a biztonságos élelmiszerek juthassanak el.

A másodlagos élelmiszervizsgálat szükségességét az adja, hogy a külföldi élelmiszerekkel kapcsolatban a hatóság számos alkalommal tárt fel problémát.

Indokolt a hazai piacon forgalomba kerülő élelmiszerek fokozott ellenőrzése a fogyasztók védelme érdekében.

A kormányprogram külföldi élelmiszerek fokozott ellenőrzéséről szóló pontja 96%-os társadalmi támogatottságot élvez egy aktuális közvélemény-kutatás szerint.

Az első tárolási helyet üzemeltető élelmiszer- vállalkozókra vonatkozó új kötelezettségek

Akikhez először érkezik be Magyarországra harmadik országból illetve EU tagállamaiból élelmiszer, azoknak a 882/2004/EK rendelet 4. § (2) bekezdés a) pontja értelmében be kell jelentenie ilyen tevékenységét a kerületi hivatalnak, valamint az elsődleges termelésből származó zöldség-, gyümölcs terméket a Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságnak.

A kötelezettségek vonatkoznak:

- a harmadik országból vagy tagállamból származó alapanyagot feldolgozó élelmiszer-előállítóra
- a forgalmazási tevékenységet végző logisztikai központra
- a hűtőházra
- a nagykereskedelmi raktárra
- az egyéb kereskedelmi egységet üzemeltető vállalkozóra

Cél, hogy az előzetes adatszolgáltatás :

- segítse a nem biztonságos élelmiszerek kiszűrését;
- biztosítsa a gyors hatósági intézkedést.

A termékek ellenőrzésért elsődlegesen az előállítás helye szerinti, azaz a származási ország illetékes hatóság a felelős (elsődleges vizsgálat),

viszont az első magyarországi betárolás helyszínén, azaz az alapanyagként felhasználó feldolgozóknál és a forgalmazási helyszíneken (beleértve hűtőházakat, logisztikai központokat, raktárakat, sőt egyes áruházakat) is ellenőrizhet a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH).

Adatszolgáltatás a szállítmányokról

Az egyes szállítmányokról a következő adatokat kell megadnia a vállalkozónak:

- a jelentést tevő élelmiszer vállalkozás nevét, székhelyét,
- az első magyarországi tárolási hely telephelyét,
- az élelmiszer megnevezését,
- a beérkező szállítmány mennyiségét,
- a jelentési időszak szerinti beszerzési árat,
- a származás helyét,
- állati eredetű élelmiszer előállító létesítmény azonosító jelét.

Élelmiszer-biztonsági szempontból kiemelt termékek

Kockázatosabbnak minősülő élelmiszereket a beérkezés előtt két munkanappal be kell jelenteni.

Ebbe a körbe tartoznak:

- az élelmiszer-biztonsági szempontból kiemelt termékek (pl.: belsőségek);
- a lejáráthoz közeli minőség- vagy fogyaszthatósági idejű élelmiszerek;
- a szállítmányonkénti tömeg alapján (20 tonna felett minden élelmiszerre vonatkozóan, de egyes állati eredetű termékek esetében már 5 tonna felett, vagy akár mennyiségi korlát nélkül) kockázatosabbnak minősülő élelmiszerek.

Azok a cégek, amelyek **rendszeresen** felhasználnak vagy forgalmazznak külföldről származó terméket (azaz 20 tonna illetve 5 tonna alatt szinte minden nap érkezik szállítmányuk), lehetőségük van könnyítésre az adatszolgáltatás kapcsán.

Könnyítés: a bejelentés rendszeressége havi összesítő adatszolgáltatásra mérséklődik.

Ellenőrzési prioritásaink

A hatóság, a korábbi évek tapasztalata alapján, az alábbi termékeket emelte ki ellenőrzési prioritásként:

1. külföldről származó nyers, hűtött vagy fagyasztott állati belsőség
2. nyesedék hús
3. fej vagy fejhús
4. baromfi far-hát

Kockázat alapú hatósági ellenőrzés

A szolgáltatott adatok alapján, a hatóság kockázatosnak ítéelhet egy szállítmányt, például, ha:

- a származási hely és élelmiszer szerepel a RASFF rendszer riasztásai között (ez alapján gyanú merül fel, hogy szennyezett a tétel), vagy
- az azonosítható jel alapján megállapítható, hogy a termék nem engedélyezett üzemből származik, illetve
- a korábbi ellenőrzések során probléma merült fel a ugyanazzal a szállítóval, termékkel kapcsolatban.

A **Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal** – mint független tudományos szerv – segít meghatározni, hogy melyek azok a termékek, a RASFF rendszer adatai és a tudományos adatok alapján, amelyek kockázatosnak tekinthetők.

Augusztusi eredmények

Másodlagos élelmiszervizsgálati adatok		Bejelentések	Ellenőrzések	Szankciók figyelmeztetés
Első magyarországi tárolási hely (élelmiszer előállító, kereskedő, vendéglátó)		974	319	5
Szállítmány	Előzetes bejelentés	2354	546	6
	Havi jelentés	871	17	3
Összesen		4199	882	14

A kistermelői rendelet módosítása

A rendelet módosítása a...

helyi élelmiszerért...
teljes értékű, biztonságos élelmiszerért...
környezeti fenntarthatóságért...
munkahely megtartásért...
versenyképes, élhető vidékért...
hagyományos ízvilágért...
gasztronómiai hagyományok újjászületéséért...

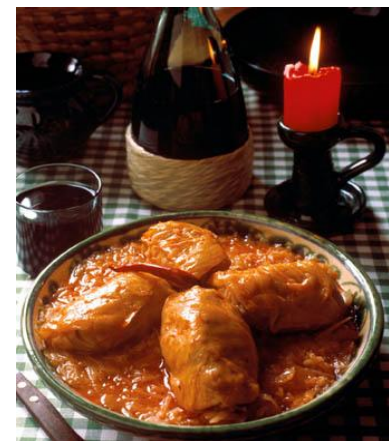
A rendelet módosításának célja:

A kistermelők élelmiszer-termelési, -feldolgozási és -értékesítési feltételeinek javítása.

A helyi termékek szerepének megőrzése a hagyományos magyar élelmiszerkultúrában.

Hozzájárulás a társadalmi tudatformáláshoz és a hazai élelmiszerek iránti lojalitás erősítéséhez.

Az egészséges táplálkozással és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos fogyasztói tudatosság erősítése.

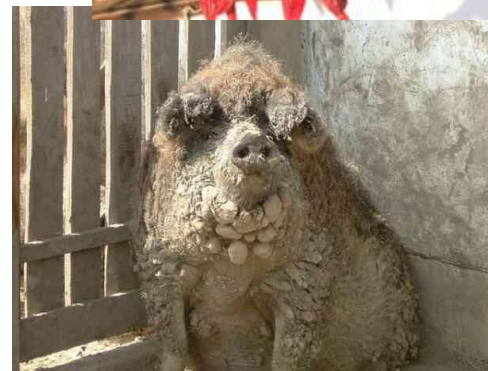
A rendelet új elemei...

A kistermelő ezentúl olyan szolgáltatásokat is végezhet más magánszemély, kistermelő részére, mint például a húsfüstölés, terménytisztítás, zöldség-, gyümölcs-, olajosmag-szárítás, -örlés, -préselés.

A falusi vendégasztal fogalmának módosítása, illetve életszerűbb szabályozás, hogy a falusi turizmus kiteljesedhessen.

A házi disznóvágás, az ökörsütés, a birkapörkölt-készítés lehetővé tétele mind a falusi vendéglátónál, mind pedig a különféle rendezvényeken.

A levágható állatok mennyiségének megnövelése, illetve az értékesítés folyamatának egyszerűbbé tétele, hogy a tradicionális alapokon nyugvó kisgazdaságok valóban képesek legyenek a falvakban élő családok életfeltételeinek hosszú távú biztosítására.

Összegzésül...

Az előbbieknél hatékonyabb élelmiszerlánc-felügyeleti rendszer megszervezését és kontrollját kívánjuk gyakorolni.

A korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy a jelentősebb problémákat a sok száz vagy ezer kilométeres távolságból ideutaztatott élelmiszer jelenti, nem a helyi közösség által jól ismert kistermelő terméke.

Ezért fontos a másodlagos élelmiszervizsgálat.

Előre vetítve pedig, vizsgálni fogjuk azt is, hogy egy magyar élelmiszerkönyvi megnevezést magán hordozó termék valóban eléri-e azt a minőséget, amelyet a hazai gyártóktól megkövetelünk és a hazai fogyasztók a magyar szabvány alapján jogosan elvárnak.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

